

Fleiri tiltøk ímóti samgonguni í næstum

SKATTUR OG PENSJÓNIR Hesa næstu tíðina fara fakfeløgini at skipa fyri fleiri tiltøkum at mótmæla ætlanini hjá samgonguni um flatskatt og at skatta pensjónir við inngjald

Áki Bertholdsen

Fakfeløgini hava ikki slept endanum í stríðnum ímóti ætlanini hjá samgonguni um flatskatt og ætlanini at skatta pensjónir við inngjald.

Síðani stóru mótmælisingonguni á Vaglinum síðsta leygardag, hevur annars ikki nógv verið at hoyrt frá fakfeløgnum.

Men tað merkir ikki, at fakfeløgini hava givið skarvin yvir.

Tað staðfesta bæði Selma Ellingsgaard, forkvinna í Starvsmannafelagnum og Sonja Jógvansdóttir, samskipari í Samtaki.

– Tað má ikki henda, at hesar ætlanirnar verða settar í verk, sigur forkvinnan í Starvsmannafelagnum.

Hon heldur eisini, at tað er burtur úr vón og viti at skunda eitt so grundleggjandi mál ígjøgnum.

– Hetta hevur skapt ein óguligan ótryggleika, leggur hon afturat.

Selma Ellingsgaard sigur, at fakfeløgini hava fundir um hesi málina alla tíðina og tað verða enn fleiri fundir ímillum tey.

Hon sigur, at fyrst og fremst fara tey at upplýsa enn meiri um ætlanina at seta flatskatt í gildi og avleiðingarnar av tí.

Men tað skilst á henni, at tað er eisini ymiskt annað í umbúna, men hon vil ikki siga, hvat fakfeløgini hava tosað um í hesum sambandi.

– Men fakfeløgini standa saman í hesum málið og vit hava ikki slept endanum, leggur hon dent á.

Og hon leggur afturat, at tey fara ikki at sleppa endanum.

– Hetta er alt ov álvarssamt til at vit kunnu lata hetta fara afturvið borðinum.

Í Løgtinginum varð róið fram undir, at hetta kundi enda við aðalverkfalli?

– Møguleikarnir eru nógvir og nú fáa vit at síggja, sigur Selma Ellingsgaard.

Men hon sigur, at í fyrstu syftu seta tey sítt álit á, at politikarar síggja álvaran í málinum og sleppa ætlanini, sum hon tekur til.

Savna undirskriftir

Sonja Jógvansdóttir staðfestir, at fakfeløgini hava nú tikið stig til at savna inn undirskriftir um alt landið.

Í hesi vikuni er ætlanin at skipa fyri einum stórum kunningarátakið fyri vísa á, hvussu hesar ætlanirnar fara at ávirka ymsar samfelagsbólkar.

Samskiparin í Samtaki staðfestir, at eftir øllum at døma var tað ikki nóg mikið at fáa samgonguna at sleppa ætlanini, at fleiri túsund fólk savnaðust á Vaglinum.

– Vit ætla fyrst og fremst at upplýsa, sigur hon.

Men hon sigur, at verður tað til fánýtis, hava tey eisini ætlanir um onnur tiltøk.

– Men vit taka tað stig fyri stig, leggur hon afturat.

Hon sigur, at tað verður tosað um allar møguleikar, men tað er greitt, at onnur stig verða tikin.

aki@sosialurin.fo

Kassin hjá ALS tómur um 2 ár

ALS REPAR SEGLINI

Gongdin, sum ALS hevur verið í hesi bæði seinastu árin, kann ikki halda fram og tí mugu tiltøk nú sett í verk fyri at fáa betri javnvág ímillum inntøkur og útreiðslur hjá Arbeðsloysisskipanini

ARBEÐSLOYSISSTUÐUL Tað streyma so nógvir pengar úr kassanum hjá ALS, at nú er neyðugt at seta tiltøk í verk fyri at tryggja, at skipanin ikki fer á húsagang

Áki Bertholdsen

Nú verður verri at vera arbeiðsleysur í Føroyum.

Tað er greitt soleiðis sum stóðan á arbeiðsmarknaðinum er.

Sum stóðan hjá er nú, rindar ALS nógv meiri í arbeiðsloysisstuðuli enn skipanin fær inn í inntøku.

Ernst Jacobsen, stjóri í ALS, sigur, at í fjør hevði Arbeðsloysisskipanin eitt hall upp á 110 milliónir og í ár verður hallið einar 180 milliónir krónur.

– Harvið fer eginpeningurin við árslok í ár at koma niður ímóti 420 milliónum krónum og heldur hendan gongdin fram, kann Arbeðsloysisskipanin fara at hava eitt hall, sum nærkast 200 milliónum krónum næsta ár.

– Heldur hendan stóðan fram, kann kassin hjá ALS verða tómur longu um gott tvey ár.

Tað veldst alt um, hvussu stóðan í samfelagnum verður og gongdin í arbeiðsloysisnum verður.

Tí heldur stýrið fyri ALS, at tað er neyðugt at seta tiltøk í verk fyri at byrgja fyri, at ALS kemur í fíggjarligar trupulleikar, um so er, at tað gongur heilt illa.

Hægri inngjald og lægri utgjald

Stýrið fyri ALS hevur tískil samtykt, at fyri at tryggja

inngjaldið til ALS hækkað 0,25%, so at tað nú verður 1,25%. Samstundis verður eisini hægsta útgjald lækkað úr 80% av lønini seinastu 12 mánaðirnar, niður í 75%.

Hinvegin er tað mesta, ein kann fáa í arbeiðsloysisstuðuli, 20.000 krónur um mánaðin, ella 240.000 krónur um árið.

Men nú verður hámarkið lækkað niður í 17.500 krónur um mánaðing, ella 210.000 krónur um árið.

Somuleiðis verður aftur nú ein biðitíð frá tí, at ein er arbeiðsleysur, til ein kann fáa arbeiðsloysisstuðul. Biðitíð var fyrr, men tað varð avtikið.

Men nú verður so aftur ein biðitíð upp á 10 dagar. Tað merkir, at teir fyrstu 10 dagarnar, ein er arbeiðsleysur, fæst onki útgjald úr ALS.

Als sigur, at hetta eru til-lagingar, sum fara at spara skipanini einar 70-80 milliónir krónur um árið við tí arbeiðsloysi, sum nú er.

Broytingarnar um útgjald skulu samtykkjast í Løgtinginum, áðrenn tær kunnu koma í gildi.

Í morgun vóru 1711 arbeiðsleys í Føroyum.

Tað svarar til eitt arbeiðsloysi upp á eini 6%-7% og hvussu stóðan verður í ALS, veldst sjálvandi alt um, hvønn veg tey tøluni fara.

aki@sosialurin.fo

2,6 mia

Síðani ALS varð sett á stovn fyrst í nítiárunum, hevur skipanin rindað heilar 2,6 milliardir í arbeiðsloysisstuðuli.

Tað sigur Alfred Petersen, formaður í stýrinum í ALS.

Sostatt hevur ALS verið ein skipan, sum avgjørt hevur gjørt sítt til at skapt støðufesti í samfelagnum og umframt at tað er komið teimum arbeiðsloysu til góðar, er tað sanniliga eisini komið kommunukassum og landskassanum til góðar.

Alfred Petersen harmast um, at tað er neyðugt at skerja skipanina, men hann staðfestir, at hon er framvegis millum tær allarbestu í heiminum, kanska tann allarbesta, tí tað munnu vera fáar arbeiðsloysisskipanir, har tað ber til at fáa 17.500 krónur um mánaðin.

Og skipanin er framvegis nógv betri nú, enn hon var øll tey fyrstu árin.

Onkur hevur spurt, hví ALS ikki hevur lænt pening fyri at kunna varðveita skipanina óbroytta, men tað hevur ALS ikki umhugað.

– Sum stóðan er í í heiminum í dag, halda vit ikki, at tað ber til at fáa rímligt lán.

Skipanin lænti pening í nítiárunum, men tá átti hon ongar pengar og tá var talan um eina lokala, føroyska kreppu og ikki eina heims-umfatandi kreppu, sum nú.

